

Ġabra tal-ġurisprudenza

DIGRIET TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tmien Awla)

1 ta' Ottubru 2013 *

“Intaxxar tal-ispejjeż”

Fil-Kawża C-521/09 P-DEP,

li għandha bħala suġġett talba għall-intaxxar tal-ispejjeż li jistgħu jingabru skont l-Artikolu 145 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, imressqa fl-14 ta' Jannar 2013,

Elf Aquitaine SA, stabbilita f'Courbevoie (Franza), irrappreżentata minn E. Morgan de Rivery u É. Chassaing, avukati,

rikorrenti,

vs

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn F. Ronkes Agerbeek u F. Castillo de la Torre, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn E. Jarašiūnas, President tal-Awla, A. Ó Caoimh (Relatur) u C. G. Fernlund, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: P. Mengozzi,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li semgħet lill-Avukat Ġenerali,

tagħti l-preżenti

Digriet

- 1 Din il-kawża għandha bħala għan l-intaxxar tal-ispejjeż sostnuti minn Elf Aquitaine SA (iktar 'il quddiem “Elf Aquitaine”) fil-kuntest tal-ewwel istanza li kienu għall-origini tal-appell li ta lok għas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni (C-521/09 P, Ġabra p. I-8947).

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiż.

- 2 Permezz ta' dan l-appell, Elf Aquitaine b'mod partikolari talbet lill-Qorti tal-Ġustizzja tannulla s-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tal-Komunitajiet Ewropej, tat-30 ta' Settembru 2009, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni (T-174/05, iktar 'il quddiem is-"sentenza appellata fil-kuntest ta' dan l-appell").
- 3 Permezz tas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, il-Qorti tal-Ġustizzja annullat is-sentenza appellata fil-kuntest ta' dan l-appell, ikkunsidrat il-kawża u annullat id-Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2004) 4876 finali, tad-19 ta' Jannar 2005, dwar proċedura skont l-Artikolu 81 [KE] u l-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE (Każ COMP/E-1/37.773 – AMCA).
- 4 Billi, kemm Elf Aquitaine kif ukoll il-Kummissjoni parzjalment tilfu fuq uħud mill-kapijiet fl-appell, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li huma għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom relatati ma' dawn il-proċeduri.
- 5 Madankollu, f'dak li jirrigwarda l-ispejjeż relatati mal-ewwel istanza, billi l-Kummissjoni kienet tilfet, hija giet ikkundannata għall-ispejjeż relatati ma' dawn il-proċeduri.
- 6 Billi ma ntlahaq l-ebda qbil bejn Elf Aquitaine u l-Kummissjoni dwar l-ammont ta' spejjeż li jistgħu jingabru relatati ma' dawn il-proċeduri, Elf Aquitaine ressqet din it-talba.

L-argumenti tal-partijiet

- 7 Elf Aquitaine titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tiffissa l-ammont tal-ispejjeż relatati mal-ewwel istanza, li l-Kummissjoni trid tirrimborsa, għal EUR 255 620.45 "taxxi esklużi", li minnhom EUR 251 097.99 huma fir-rigward ta' onorarji ta' avukat u EUR 4 522.46 għal hlasijiet u spejjeż ta' trasferiment. Din il-kumpannija essenzjalment issostni, li l-ammonti mitluba kienu evalwati b'mod konformi mal-kriterji li jirriżultaw mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali. F'dan ir-rigward, hija b'mod partikolari tenfasizza d-diffikultà tal-kawża li wasslet għas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, l-importanza ta' din f'termini tad-dritt tal-Unjoni, l-ammont tax-xogħol imwettaq u l-interess ekonomiku li din il-kawża tippreżenta għaliha.
- 8 Il-Kummissjoni tqis li t-talba ta' Elf Aquitaine, għal total ta' iktar minn 1 000 siegħa ta' xogħol imwettaq minn 19-il avukat, huwa ferm lil hinn minn dak li jistgħu jitqiesu li huma spejjeż indispensabbli għall-finijiet tal-ewwel istanza. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tikkontesta l-fatt li din il-kawża tippreżenta diffikultà partikolari u li kienet ta' importanza f'termini tad-dritt tal-kompetizzjoni jew, għar-rikorrenti, f'termini ta' interessi ekonomiċi. Barra minn hekk, f'dak li jirrigwarda l-ammont ta' xogħol li wassal għall-onorarji mitluba, il-Kummissjoni ssostni li n-noti ta' onorarji inkwistjoni jinkludu servizzi li ma kinux meħtieġa fl-ewwel istanza. Billi tqis aċċettabbli r-rata medja fis-siegħa li tirriżulta mit-talba ta' Elf Aquitaine, jiġifieri EUR 244, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-ammont ta' onorarji ta' avukat li jistgħu jingabru għandu jiġi ffissat għal EUR 24 400, li jikkorrispondi għal 100 siegħa ta' xogħol. Fir-rigward tal-hlasijiet u tal-ispejjeż l-oħra minbarra l-onorarji tal-avukat, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-ammont li jista' jingabar għal dan il-għan għandu jkun limitat għal EUR 2 000.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 9 Preliminarjament, għandu jifakkar li, skont l-Artikoli 137 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, applikabbli għall-appell bis-saħħa tal-Artikolu 184(1) tal-istess Regoli, u tal-Artikolu 87(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali, "[i]d-deciżjoni dwar l-ispejjeż għandha tingħata fis-sentenza jew fid-digriet li jagħlqu l-istanza". Għalhekk, bis-saħħa tal-Artikolu 184(2) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, meta l-appell ikun fondat u l-Qorti tal-Ġustizzja taqta' l-kawża definittivament hija stess, hija għandha tiddeciedi fuq l-ispejjeż.

- 10 Billi s-sentenza appellata fil-kuntest tal-appell giet annullata u l-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat il-kawża, għandu jiġi kkonstatat li hija s-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, *Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, li temmet l-ewwel istanza. Barra minn hekk, billi s-sentenza appellata fil-kuntest tal-appell giet annullata fl-intier tagħha, ma hemmx iktar xi deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali fuq l-ispejjeż sostnuti quddiemha skont din l-istanza.
- 11 F'sitwazzjoni simili, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà kkunsidrat li kellha ġurisdiżjoni sabiex tiddeċiedi dwar talba għall-intaxxar, b'mod partikolari, fuq l-ispejjeż relatati mal-proċeduri quddiem il-Qorti Ġenerali (ara, f'dan is-sens, id-digriet tat-3 ta' Settembru 2009, *Industrias Químicas del Vallés vs Il-Kummissjoni*, C-326/05 P-DEP, punti 9 u 37).
- 12 F'dawn iċ-ċirkustanzi, kuntrarjament għall-pretensjonijiet li taw lok għad-digrieti tas-17 ta' Novembru 2005, *Matratzen Concord vs UASI* (C-3/03 P-DEP, punti 2 u 14), kif ukoll tal-11 ta' Jannar 2008, *CEF u CEF Holdings vs Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied u Technische Unie*, C-105/04 P-DEP u C-113/04 P-DEP, punti 21 u 22), din it-talba għall-intaxxar tal-ispejjeż, filwaqt li tirrigwarda l-ispejjeż tal-ewwel istanza, din taqa' taht il-ġurisdiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja.
- 13 Għalhekk għandu jiġi mfakkar li, skont l-Artikolu 144(b) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, applikabbli għall-appell bis-saħħa tal-Artikolu 184(1) tal-istess Regoli tal-Proċedura, u barra minn hekk, anki tal-Artikolu 91(b) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali, huma kkunsidrati bħala spejjeż li jistgħu jingabru "l-ispejjeż indispensabbli li jkunu saru mill-partijiet għall-finijiet tal-kawża, b'mod partikolari l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u tal-allogg u r-remunerazzjoni ta' aġent, konsulent jew avukat".
- 14 Mill-Artikolu 144(b) jirrizulta li l-ispejjeż li jistgħu jingabru huma limitati, minn naħa, għal dawk sostnuti fil-proċeduri u, min-naħa l-oħra, għal dawk li kienu indispensabbli għal dan l-ghan (ara, f'dan is-sens, id-digrieti tad-9 ta' Novembru 1995, *Ahlström Osakeyhtiö et vs Il-Kummissjoni*, C-89/85 DEP, punt 14, kif ukoll tat-28 ta' Frar 2013, *Comunidad autónoma de La Rioja vs Diputación Foral de Vizcaya et*, C-465/09 P-DEP, punt 22).
- 15 Skont ġurisprudenza stabbilita, il-qorti tal-Unjoni hija intitolata mhux li tintaxxa l-onorarji dovuti mill-partijiet lill-avukati tagħhom, iżda li tiddetermina l-ammont ta' remunerazzjonijiet li jistgħu jingabru mingħand il-parti kkundannata għall-ispejjeż (ara, b'mod partikolari, id-digrieti tas-26 ta' Novembru 1985, *Leeuwarder Papierwarenfabriek vs Il-Kummissjoni*, 318/82, Ġabra p. 3727, punt 2, u tas-7 ta' Ġunju 2012, *Franza Télévisions vs TF1*, C-451/10 P-DEP, punt 19). Meta tiddeċiedi fuq it-talba għall-intaxxar tal-ispejjeż, din il-qorti ma għandhiex għalfejn tikkunsidra tariffa nazzjonali li tiffissa l-onorarji tal-avukati u lanqas kwalunkwe ftehim f'dan ir-rigward milhuq bejn il-parti kkonċernata u l-aġenti jew kunsilliera tagħha (ara, b'mod partikolari, id-digrieti *Leeuwarder Papierwarenfabriek vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 2, u tat-30 ta' Novembru 1994, *British Aerospace vs Il-Kummissjoni*, C-294/90 DEP, Ġabra p. I-5423, punt 10).
- 16 Hija wkoll ġurisprudenza stabbilita li billi d-dritt tal-Unjoni ma fiha ebda dispożizzjonijiet relatati ma' tariffi jew mal-ħin tax-xogħol neċessarju, hija l-qorti tal-Unjoni li għandha tevalwa l-fatti kollha tal-kawża, billi tikkunsidra l-iskop u n-natura tat-tilwima, l-importanza tagħha f'termini tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll id-diffikultajiet tal-kawża, l-ammont ta' xogħol li l-proċeduri kontenzjużi setgħu jikkawżaw lill-aġenti jew lill-kunsilliera intervenjenti u l-interessi ekonomiċi li t-tilwima pprezentat lill-partijiet (ara, b'mod partikolari, id-digrieti tal-1 ta' Lulju 1981, *DGV et vs KEE*, 241/78, 242/78 u 246/78 sa 249/78, Ġabra p. 1731, punt 3, kif ukoll tas-16 ta' Mejju 2013, *Deoleo vs Aceites del Sur-Coosur*, C-498/07 P-DEP, punt 20).
- 17 Huwa abbażi ta' dawn il-kriterji li għandu jiġi evalwat l-ammont tal-ispejjeż li jistgħu jingabru f'din il-kawża.

- 18 L-ewwel lok, fir-rigward tal-iskop u tan-natura tal-kawża, għandu jiġi mfakkar li f'dan il-każ, ma huwiex meħtieġ li jiġu intaxxati l-ispejjeż relatati mal-appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, imma dawk relatati mal-proċedura tal-ewwel istanza. Għalhekk, l-argumenti ta' Elf Aquitaine fl-appell, li wasslu għas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, huma irrilevanti.
- 19 Madankollu, għalkemm hekk kif il-Kummissjoni fakkret, il-fatti relatati mal-ksur li taw lok għad-deċiżjoni msemmija fil-punt 3 ta' dan id-digriet ma kinux inkwistjoni quddiem il-Qorti Ġenerali, jirriżulta mill-punti 40 u 129 sa 176 tas-sentenza appellata fil-kuntest tal-appell, li minbarra diversi kwistjonijiet ta' liġi l-ewwel istanza tinkludi l-kwistjoni ta' natura fattwali li tikkonsisti f'jekk il-provi prodotti mir-rikorrenti inseqwitu għad-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet tal-Kummissjoni jipprovawx l-awtonomija fis-suq ta' sussidjarja tar-rikorrenti, li qabel kienet Elf Atochem SA, sussegwentement Atofina SA, u fid-data tal-appell li tat lok għas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, Arkema SA.
- 20 It-tieni lok, fir-rigward tal-importanza tal-kawża f'termini tad-dritt tal-Unjoni u tad-diffikultajiet tal-kawża, jirriżulta minn din is-sentenza li fl-ewwel istanza tqajmu diversi kwistjonijiet ta' liġi li ma kinux nieqsa minn kumplessità, li huma ta' ċertu importanza għall-fehim u għall-applikazzjoni korretta tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li, kuntrarjament għal dak li l-Kummissjoni tissuggerixxi, ċerti mistoqsijiet li tqajmu fir-rigward tad-dritt tal-Unjoni, permezz tal-prezunjoni konfutabbli li kumpannija parent li tikkontrolla 100 % tal-kapital ta' sussidjarja effettivament teżerċita influwenza deċiżiva fuqha ma kinux deċiżi b'mod ċar biżżejjed matul il-proċeduri quddiem il-Qorti Ġenerali, jiġifieri, b'mod partikolari, qabel ma ngħatat is-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009 Akzo Nobel *et vs* Il-Kummissjoni (C-97/08 P, Ġabra p. I-8237).
- 21 It-tielet lok, fir-rigward tal-interessi ekonomiċi li t-tilwima pprezentat għall-partijiet, għandu jiġi kkunsidrat, kuntrarjament għal dak li ssostni l-Kummissjoni, li billi din tirrigwarda multa ta' EUR 45 miljun, kienet ta' importanza ekonomika kunsiderevoli għall-inqas għar-rikorrenti.
- 22 Ir-raba' lok, fir-rigward tal-ammont ta' xogħol ipprovdut, jirriżulta minn ġurisprudenza stabbilita sew li skont iċ-ċirkustanzi speċifiċi għal kull kawża, fejn fl-ewwel livell insibu l-kumplessità tagħha, ir-remunerazzjoni ta' numru ta' avukati jistgħu jiġu kkunsidrati bħala li jaqgħu fil-kunċett ta' "spejjeż indispensabbli", fis-sens tal-Artikolu 144(b) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, id-digriet tal-15 ta' Marzu 1994, ENU vs Il-Kummissjoni, C-107/91 DEP, punt 22, u Deoleo vs Aceites del Sur-Coosur, iċċitata iktar 'il fuq, punt 27). Għalhekk, meta jiġi ffixsat l-ammont tal-ispejjeż li jistgħu jingabru, għandhom jitqiesu n-numru totali ta' sigħat ta' xogħol li jistgħu jidhru li huma oġġettivament indispensabbli għall-finijiet tal-proċeduri, irrispettivament min-numru ta' avukati li fosthom is-servizzi furnuti jitqassmu (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, id-digriet iċċitata iktar 'il fuq CEF u CEF Holdings vs Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied u Technische Unie, punt 42; Franza Télévisions vs TF1, punt 28, kif ukoll Deoleo vs Aceites del Sur-Coosur, punt 28).
- 23 F'dan ir-rigward, b'mod partikolari minhabba l-każistika msemmija fil-punti 14 u 15 ta' dan id-digriet, huwa meħtieġ li wiehed jinnota li wħud mill-elf siegħa ta' xogħol imwettaq mid-19-il avukat ikkonċernat ma jidhru li kienu essenzjali għall-proċeduri, fis-sens tal-Artikolu 144(b) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja. Pereżempju, jirriżulta fil-fatt min-noti ta' onorarji mehmuża minn Elf Aquitaine mat-talba tagħha li dawn l-onorarji jikkorrispondu, b'mod partikolari, għal rikerka estensiva ħafna fid-dritt tal-kumpanniji jew fid-dritt ambjentali, li fid-dawl tal-fatt li l-kunċett ta' "impriza" huwa stabbilit sew fid-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni ma kinux daqstant utli għall-finijiet ta' din il-kawża.
- 24 Fl-aħħar nett, billi r-rikorrenti inkludiet fit-talba tagħha għall-intaxxar tal-ispejjeż, l-onorarji tal-avukati tagħha "taxxi esklużi", għandu jitfakkar li din il-kumpannija, bħala impriza kummerċjali, hija sugġetta għat-taxxa fuq il-valur miżjud u li għaldaqstant għandha dritt tiġbor lura l-ammonti mħallsa taht din

it-taxxa fuq il-ħlas ta' dawn l-onorarji, u għalhekk dawn l-ammonti ma għandhomx jiġu kkunsidrati għall-kalkolu tal-ispejjeż li jistgħu jingabru (ara, b'mod partikolari f'dan is-sens, id-digriet tas-16 ta' Diċembru 1999, Hüls vs Il-Kummissjoni, C-137/92 P-DEP, punt 20; tal-10 ta' Lulju 2012, Norma Lebensmittelfilialbetrieb vs Yorma's, C-191/11 P-DEP, punt 24, u Deoleo vs Aceites del Sur-Coosur, iċċitata iktar 'il fuq, punt 32).

- 25 Abbażi tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti u ta' eżami tad-dokumenti prodotti mir-rikorrenti, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li huwa xieraq li l-ammont ta' onorarji ta' avukat li jistgħu jingabru skont l-Artikolu 144 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja jiġi ffissat għal EUR 90 000.
- 26 Fir-rigward tal-ħlasijiet u tal-ispejjeż ta' trasferiment, huwa biżżejjed li wieħed jikkonstata li, fl-assenza ta' iktar dettalji fit-talba għall-intaxxar tal-ispejjeż, in-natura indispensabbli għall-finijiet tal-ewwel istanza, ta' parti mill-ħlasijiet u mill-ispejjeż suġġetti għal din it-talba ma gietx murija.
- 27 Għalhekk hemm lok li l-ammont tal-ħlasijiet u tal-ispejjeż l-oħra minbarra l-onorarji ta' avukat jiġi stmat għal EUR 3 000.
- 28 Jirriżulta mill-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti li tkun evalwazzjoni ġusta tal-ispejjeż li jistgħu jingabru mill-ewwel istanza li l-ammont totali tagħhom jiġi ffissat għal EUR 93 000.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tmien Awla) tordna:

L-ammont totali tal-ispejjeż li l-Kummissjoni Ewropea ser ikollha ttrimborsa lil Elf Aquitaine SA, bis-saħħa tas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2011, Elf Aquitaine vs Il-Kummissjoni (C-521/09 P), huwa ffissat għal EUR 93 000.

Firem